

Rješenja :

1. Platon razmatra je li moguće spoznati nešto pomoću imena ili pomoću samih stvari, hoćemo li početi od riječi da spoznamo je li ona ispravna i potom dohvatimo istinu koju ta riječ izražava ili ćemo krenuti od istine kakve je u sebi i potom vidjeti je li ona prikladno izrečena.(1 bod) Platon zaključuje da treba krenuti od samih stvari, a ne od imena.(1 bod) Pri tome možemo naći na heraklitovski problem vječne mijene, stalne promjene stvari koje treba imenovati i spoznati.(1 bod) Rješenje se nadaje u Platonovom učenju o idejama kao vječnim i nepromjenjivim bitima svega postojećega. (1 bod) 4 x 1 bod = **4 boda**
2. Platon u dijalogu Sofist pitanje istine razmatra u **rečenicama** (0,5 boda), a ne u **riječima (imenima)** (0,5 boda), kao u dijalogu Kratil. Logos (govor) se očituje u povezivanju **imenica** (0,5 boda) i **glagola** (0,5 boda) i uvijek je **o nečemu** (0,5 boda) i nije moguće da je **ni o čemu (o ničemu)** (0,5 boda) te kao takav može biti **istinit** (0,5 boda) i **neistinit** (0,5 boda).
8 x 0,5 boda = **4 boda**
3. Aristotel u djelu Politika razlikuje **glas** i **govor (logos)** (1 bod). Glas je znak bola i užitka, prisutan je i kod životinja i one ga mogu označiti jedne drugima. (1 bod) Govorom (logos) čovjek priopćuje korisno i štetno, pravedno i nepravedno, jedino ljudi imaju sjetilnu zamjebdu dobra i zla, pravednog i nepravednog. (1 bod)
3 x 1 bod = **3 boda**
4. Aristotel u djelu O tumačenju razlikuje **svijet, predmete (izvanjezičnu zbilju), dojmove u duši** te **glasovne i pismene znakove**. (1 bod) Predmeti vanskog svijeta su istovjetni, kao i njihovi dojmovi u duši koji su istovjetni svim ljudima. (1 bod) Glasovni i pismeni znakovi (izričaji) nisu istovjetni kod svih naroda i rabe se po dogovoru, konvenciji. (1 bod)
3 x 1 bod = **3 boda**
5. Aristotel u djelu O tumačenju navodi **molitvu** kao primjer ni istinitog ni neistinitog iskaza. (1 bod)
1 bod
6. a) Osjetilna spoznaja je mnijenje (doxa), a to je privid, varka (1 bod)
b) Racionalna spoznaja uz pomoć koje dolazimo do istine (aletheia) (1 bod)
2 boda
7. **Aristotel** smatra kako spoznaja počinje od onoga što nam je prvo dano u opažanju (percepciji), uočavamo **pojedinačno**(0,5) (**prvu supstanciju**)(0,5), a mišljenje se postupno **induktivno**(0,5) uzdiže do spoznaje **općih pojmova**(0,5). O **općemu**(0,5) je jedino i moguće znanje, a ne o **pojedinačnome**.(0,5)
Tijek izvođenja istine obratan je tijeku istraživanja. Od Aristotela potječe klasična teorija istine koja se naziva teorija **adekvacije** (0,5) ili **korespondencije**.(0,5) **4 boda**
8. U spoznajnoj teoriji Epikur je **senzualist**(1) jer smatra kako su izvor i kriterij istine **opažaji**.(1)
2 boda
9. Ekstremna inačica skepticizma se zove **pironizam**. (1 bod)
Stoga je najbolja stvar koju možemo učiniti – proglasiti **istinu** (1 bod) iluzijom, suzdržati se od **sudjenja (epohé)** (1 bod) i tako postići **duhovni mir (ataraksija)** (1 bod) **4 boda**
10. Volja je bitna moć, nadređena je razumu i nezavisna od razuma i svijesti. (1) Voljom se čovjek opredjeljuje po pitanjima vjere i prihvaća istinu objave. (1). Augustin u spoznaji zastupa voluntarizam. (1). **3 boda**